

Inatsisartunut ilaasortaq
Stine Egede, Inuit Ataqtigiit

Umiarsuarnik takornariartaatinik annaassiniarnerit pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 163-2019-imut akissut

Allakkat ulluat: 02-05-2019
Suliap nr.: 2019 - 8706
Akt-id: 10631001

Asasara Stine Egede

Postboks 1614

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 54 10

E-mail: pan@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Kalaallit Nunaata kujataata kangiatalu sineriaata avataanni umiarsuaq takornariartaat ajunaalerluni kalerrisaarissagaluarpat, annaassiniarnerit pillugit Inatsisartut suleriaasianni § 37 napertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutitit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput.

Kalaallit Nunaanni ujaasinernut annaassiniarnernullu (SAR) akisussaaffik naalagaaffiup suliaaqqarfigaa. Qullersatut akisussaaffeqarput Illersornissamut ministereqarfik aamma Inatsisinik atuutsitsinermut ministereqarfik. Taamaattumik Naalakkersuisut Illersornissamut ministereqarfik apeqqutinut nassiunneqartunut akisuteqaammut ilassuteqaqqullugu qinnuigaat.

1. Kalaallit Nunaata kujataata, kangiatalu sineriaata imartaani umiarsuarujussuaq anorersuartumi ajunaalerluni kalerrisaarissagaluarpat annaassiniarnerq qanoq ingerlanneqassava?

Illersornissamut ministereqarfiup makkua paasissutissiissutigai:

Umiarsuaq takornariartaat Kalaallit Nunaata kujataata kangiatalu sineriaata avataanni ajornartorsiulissagaluarpat, Arktisk Kommando ujaasinermik annaassiniarnermillu suliaqarnerup pineqartup aqunnissaanut akisussaasuussaaq aammalu suliniuteqarnerup ataqtigiissarnissaanut akisussaasuussalluni.

Annaassiniarnerup aqunneqarnera Joint Rescue Coordination Centre-mit, Arktisk Kommando-mut ilaasumit ingerlanneqassaaq. Pisup aalajangersimasup nalilersorneqarnera tunngavigalugu, ujaasinermik annaassiniarnermillu suliaqarnerq qanoq ingerlanneqassanersoq Arktisk Kommando aalajangiissaaq, ilanngullugu umiarsuarmik, qulimiguulimmik timmisartumillu atuinissaaq. Arktisk Kommando-p suliniarnerq oqartussanut, soorlu Kalaallit Nunaanni Politiit, Peqqinnissaqarfik il.il. ataqtigiissassavaa.

Kalaallit Nunaanni Politimesteri najukkat imartaanni kiisalu nunami annikinnerusumik annertussusilimmik ujaasinernik annaassiniarnermillu aqutsinissamut akisussaasuvoq. Taamaattumik suliaqarnerni tamaginni

Kalaallit Nunaanni Politiit aamma Arktisk Kommando-p akornanni qanimut suleqatigiittoqartarpoq.

Tamatuma saniatigut politimesteri – Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 26. maj 2010-imeersumi § 13, imm. 1 naapertorlugu – ajutoornerni aamma ajunaarnersuaqarnerani suliniarnermut tamarmiusumut ataqatigiissaarineranut akisussaasuvoq.

Ajornartorsiortoqarluni pisup malitsigisaanik ilaasut imaluunniit ajornartorsiortut allat nunamukaanqarpata, Kalaallit Nunaanni Politiit ataqatigiissaarineranut akisussaasuusarpur. Kommuni pineqartoq aamma Namminersorlutik Oqartussat – politiit ataqatigiissaarillutik aqutsineranni – ajornartorsiortut tiginissaannut, nakorsamit ikiorneqarnissamik aammalu napparsimavimmi suliaritinnissamik, ingerlaqqittussanik assartuussinissamat, unnuisitsinissamat il.il. qulakkeerinnissamat suliaassat suliarinnissaannut akisussaasuussapput.

Pisuni annertunerusuni imaluunniit ajunaarnersuaqarnerni Kalaallit Nunaanni Upalungaarsimaneranut ataatsimiititaliaq akuutinneqassaaq. Upalungaarsimaneranut ataatsimiititaliap ilaatigut Naalakkersuisut aamma naalagaaffimmi oqartussat paasissutissinnissaannut tunngavissanik tamakkiisunik pissarsinissaq akisussaaffigaa. Upalungaarsimaneranut ataatsimiititaliap oqartussat akuusut sulinerat ataatsimoortillugu aaqqissuutissavaa, assersuutigalugu attaveqatigiinneq aamma aningaasalersuinissamat apeqqutit annertunerusut pillugit.

Arktisk Kommando-p tamanna pisariaqartinneqarpat Kalaallit Nunaanni Politiit, kommuni pineqartoq aamma Namminersorlutik Oqartussat Illersornissaqarfiup immikkoortortaasigut ikiussavai.

Illersornissamat ministereqarfiup oqaaseqaatai tunngavigaakka.
Apeqqummut allanik ilanngussassaqaqqanngilanga.

2. Sakkutuut imarsiortut umiarsuaat ungasissumi inissisimappat, soorlu Nuummi avannarpasinnerusumiluunniit, annaassiniarneq qanoq takorloorneqarpat, soorlu umiarsuaq sukkaasumik immalluni nalunaassagaluarpat?

Illersornissamat ministereqarfik makkuninnga paasissutissiivoq:

Umiarsuit, timmisartut aamma qulimiguullit qanittumiittut, umiarsuup ajornartorsiortup ikiorneqarnissaanut atorneqassapput. Nunani tamalaani imarsiornermut maleruagassat naapertorlugit umiarsuup naalagaa kinaluunniit, tamanna nammineq umiarsuaq ingerlataq, taassuma inuttai aamma ilaasui ilungersunartumik ajornartorsiortinnagit pisinnaatillugu, ajornartorsiortarluni pisoqarneranut atatillugu ikiuunnissamat pisussaaffeqarpoq. Taamaattumik umiarsuit Kalaallit Nunaanni aammalu imartani taassuma eqqaanniittuni angalasut tamarmik ujaasilluni annaassiniarlunilu suliaqarnermi peqataanissaq pillugu Arktisk Kommando-mit qinnuigineqarsinnaassapput. Arktisk Kommando-

p aammattaaq nunat allat Issittumi Siunnersuisooqatigiinni ilaasortaasut issittumi SAR-imi isumaqatigiissut innersuussutigalugu, ikiuunnissamik qinnuigisinnaavai. Aammattaaq apeqqummut 1-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Illersornissamut ministereqarfiup oqaaseqaatai tunngavigaakka. Apeqqummut allanik ilanngussassaqaanngilanga.

3. Nunatta kujataani helikopterit qassit inunnut annaassiniarnermi, tassalu helikopterimiit ningitsilluni qalluisinnaasut, qassit pigineqarpat?

Takuuk apeqqummut 4-mut akissuteqaat.

4. Nuna tamakkerlugu helikopterit qassit ningitsisaammik pillit pigineqarpat, taakkulu sumi inissisimappat?

Illersornissamut ministereqarfik makkuninnga paasissutissiivoq:

Air Greenland A/S Illersornissaqarfik sinnerlugu Kalaallit Nunaanni nunamiittumik qulimiguulimmik upalungaarsimatitaqarpoq. Upalungaarsimanermut ilaatillugu Qaqortumi qulimiguulik Bell-212 ataaseq, ilaatigut ajornartorsiortunik qaqitsisinnaasoq, inissisimatinneqarpoq. Tamatuma saniatigut qulimiguulik Sikorsky S-61 helikopter Kangerlussuarmittoq, hoist-inik atortulersugaasoq aamma ilaatinneqarpoq.

Aallaaviatigut Arktisk Kommando Illersornissaqarfiup umiarsuaasa nakkutilliisut ilaanni qulimiguulimmik Kalaallit Nunaanni nakkutiginnittumik inissisimatitaqarpoq – amerlanertigut Kujataata imartaani suliaqartinneqartartumik.

Tamatuma saniatigut Arktisk Kommando Illersornissaqarfiup 2019 aallarnerfigalugu ilanngullugulu Issittumi suliaassanik suliarinninneranut ilaatillugu ilaannikkut sorsuuteqqamik imaluunniit umiarsuarmik allanngortinneqarsinnaalluni tapersiisussamik, taamatutaaq qulimiguulimmik nassarsinnaasumik, atugassaqartinneqartassaaq.

Illersornissamut ministereqarfiup oqaaseqaatai tunngavigaakka. Apeqqummut allanik ilanngussassaqaanngilanga.

5. Annaassiniarneq ullut arlerlugit ingerlassappat, pilotit naammattut ningitsissutilerisinnaasut nunatsinni pigineqarpat?

Illersornissamut ministereqarfik makkuninnga paasissutissiivoq:

Aallaaviatigut qulimiguulimmi ataatsimi upalungaarsimasumik ataatsimik qulimiguulik inuttaqartarpoq. Ajornartorsiortoqarluni pisoqarnerani, ullut arlallit sivisussuseqartariaqartumi, isumalluutit tamarmik iluaqutiginiarneqassapput ilanngullugu qulimiguulinni inuttaq pigaartuunngitsut.

Illersornissamut ministereqarfiup oqaaseqaatai tunngavigaakka.
Apeqqummut allanik ilanngussassaqaanngilanga.

6. Qulaani imartani taaneqartuni, ajunaalertoqartuusaartitsilluni sungiusartoqarnikuuva, imaluunniit pilersaarusiortoqarpa?

Illersornissamut ministereqarfik makkuninnga paasissutissiivoq:

Kalaallit Nunaanni annaassiniarnermut oqartussat akisussaasuusut ujaasinermut annaassiniarnermullu sungiusarnermik akuttunngitsumik ingerlatsisarpur. Ingerlanneqartarput 1) atorfilittat sungiusarneri, tassani assersuutigalugu suleriaatsit, upalungaarsimanermut pilersaarutit, annaassiniarnermi pisinnaasaqarnerit aamma ikiortissanik aggersaaneq misilerarneqartarlutik kiisalu 2) sungiusarnerit, tassani umiarsuarnik, qulimiguulinnik, timmisartunik aamma upalungaarsimanermi sulisussanik atuisoqartarluni.

2016-imi assersuutigalugu sungiusarneq annertunerusoq, umiarsuit marluk imminnut apornerannut tunngatinneqartoq, ingerlanneqarpoq, ilanngullugu aallarussineq annertunerusoq aammalu Danmarkimiit immikkoortortanik aggersaaneq. Sungiusarnermi ilaatigut Kalaallit Nunaanni Upalungaarsimanermut Ataatsimiititaliaq akuutinneqarpoq, tassani periusissatigut aqutsinerup ingerlaneri sungiusarneqarlutik.

Tassunga ilanngutissapput nunani tamalaani annaassiniarnermi sungiusarnerit, ilaatigut issittumi nunat annaassiniarnermut oqartussaasui peqatigalugit, akuttunngitsumik ingerlanneqartartut. 2017-imi assersuutigalugu Island-ip avataani nunani tamalaani annaassiniarnermi sungiusarneq annertunerusoq ingerlanneqarpoq aammalu 14 2019-imi sapaatit akunnerani 14-imi amerlasoorpassuarnik aallarussilluni sungiusarneq ingerlanneqarluni. Marluk taakkua Arctic Coast Guard Forum-ip ataaniillutik.

Arktisk Kommando-p aamma Kalaallit Nunaanni Politiit, Kalaallit Nunaata eqqaanut naleqquttunik ilinniarfeqarniarnissaq siunertaralugu, 2019-imi upernaakkut Viking Sky ajornartorsiornerani Norge-miut annaassiniarneranni pisut ingerlanerat misissorniarpaa.

Illersornissamut ministereqarfiup aammattaq oqaatigaa:

Isorartussutsit annertoorujussuunerat, attaveqatigiinnerup killeqarnera aammalu Kalaallit Nunaanni aqqusineqarneq soorunami annaassiniarnermi aalajangersimasumi annertoorujussuarmik unammilligassartaqarsinnaasarmata, matuma siulianiittut malitseqartillugit Illersornissamut ministereqarfiup ataatsimut isigalugu oqaatigerusupaa.

Taamaattumik pitsaaliuinissaq qitiulluinnarpoq. Danskit tungaanniit pitsaaliuisunik sillimaniarnermi arlalinnik iliuuseqartoqarsimavoq. Danmark nunani tamalaani maleruagassat taagorneqartut "Polarkoden", 1. januar 2017 atuutilersut, aammalu umiarsuarnut issittup imartaanni angalasunut

piumasaqaatinik sukannerulersitsisut, akuerineqarnerannut ingerlatitsisuusimavoq.

Umiarsuarnut takornariartaatinut tunngatillugu immikkut, Søfartsstyrelsen Kalaallit Nunaata imartaani imarsiornerup isumannaatsuunissaanut akisussaasuvoq. Umiarsuit Kalaallit Nunaanni isumannaatsumik angalaarnerat pillugu Søfartsstyrelsip nalunaarutaani kapitalimi umiarsuit ilasartaatit 250-ini amerlanerusunik ilaasoqartartunut tunngasumi, umiarsuarnut piumasaqaatit annertunerusumik sukannerulersinneqarput. Umiarsuit takornariartaatit assersuutigalugu ilisimasortaqaartussaapput. Tamatuma saniatigut umiarsuit upalungaarsimanermut pilersaaruteqassapput, inuit ilasut amerlassusaannik kiisalu ajutoornermi ikiorneqarnissap tungaanut piffissap ingerlanissaanut naatsorsuutigisanik eqqarsaatiginnittumik. Taamatuttaaq umiarsuarnit allanit imaluunniit SAR-imi atortorissaarutinit ikiorneqarnissat piffissap naleqquttup iluani ajornassanngitsoq aammalu annaassiniarnissamut naammattumik pisinnaasaqartoq, umiarsuup naalagaata uppernarsarsinnaassavaa.

Illersornissamut ministereqarfiup oqaaseqaatai tunngavigaakka.
Apeqqummut allanik ilanngussassaqaanngilanga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Kim Kielsen